

Så här går det till att göra en valputsättning

1. Dialog med forskare och länsstyrelsen om lämpliga revir för valputsättning

2. Märkning av tikan med GPS-halsband i lämpliga revir

OBS

- Det krävs spårnö, helst flera decimeter
- Inventeringspersonal från länsstyrelsen måste finnas tillgänglig
- Det måste finnas öppna områden i terrängen för att kunna komma åt att märka tiken.

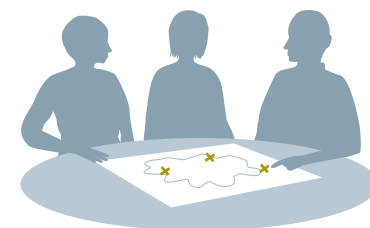
NOVEMBER

DECEMBER

JANUARI

FEBRUARI

MARS

3. Länsstyrelsen väljer ut revir för valputsättning bland reviren med märkta tikan.

4. Tiken valpar

GPS-sändaren visar att tiken ligger still.

OBS

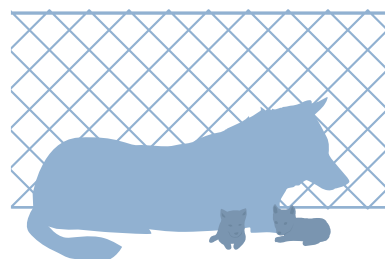
- I ett område med dålig täckning får man inga signaler från sändaren.
- Sändaren kan sluta fungera.

APRIL

5. Naturvårdsverket inhämtar medgivande att sätta ut valpar från markägare och jakträttsinnehavare.

MAJ

6. Vargtikan i djurparker föder sina valpar

OBS

- Måste ske inom åtta dagar från det att den vilda tiken har fött sina valpar för att ålderskillnaden på valparna inte ska bli för stor.
- Valparna hinner inte bli vana vid människor. De är bara några dagar när de sätts ut till de vilda reviren.

7. Nu måste de vilda tikarnas lyor lokaliseras

OBS

- Om det är dålig täckning för GPS-sändaren så går det inte att lokalisera tiken och lyan.
- När man hittar lyan går de vuxna djuren iväg. Man måste snabbt lägga dit djurparksvalparna så att inte tiken är borta för länge från valparna.
- Letar man i området flyttar tiken valparna.

MAJ

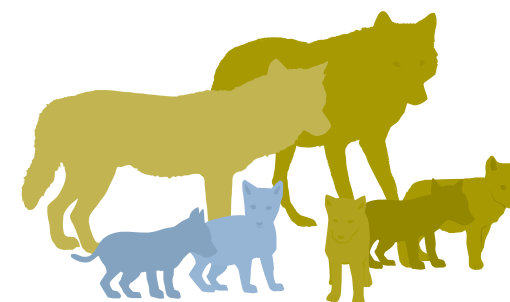

8. Transport av djurparksvalpar till den vilda tiken

Lägger dit två djurparksvalpar i lyan.

OBS

- Om den vilda kullen består av fler än fem valpar kan några av de vilda valparna behöva flytta till djurpark för att säkra överlevnaden för de vilda valparna.

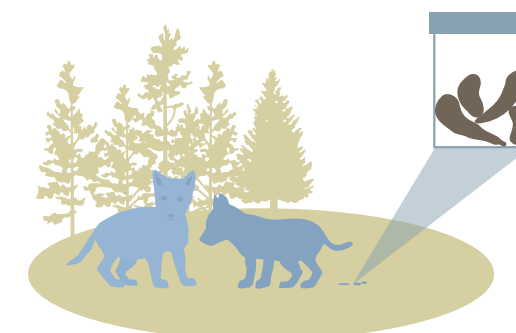
9. Vargparet flyttar sina valpar igen

Vargarna flyttar sina valpar flera gånger för att skydda dem från andra djur och parasiter.

OBS

- När man lägger ut djurparksvalparna gnider man in dem med urin från de vilda valparna. På så sätt kan inte tiken skilja djurparksvalparna från sina egna.

MAJ

10. Uppföljning av hur det går för valparna

Detta sker med hjälp av spillning som samlas in vid vargarnas rendez-vous-platser. Så kallas de särskilda mötesplatser där vargarna ses när valparna lämnat lyan.

UNDER SOMMAREN